

Secretaria de Política Internacional

Villarroel, 45
08011 Barcelona
Telèfon 93 453 60 05
Fax 93 323 71 22
politicainternacional@esquerra.org

Programa d'Unió Europea i Política Internacional, i de Cooperació Internacional, Pau i Solidaritat

Barcelona, 22 de setembre de 2006

Catalunya, un país solidari amb forta projecció exterior

En les darreres dècades, el món viu immers en un context d'una globalització cada vegada més accelerada. Un món cada cop més dominat per l'economia mundial i on les conseqüències de qualsevol fenomen es deixen sentir ràpidament per tot el planeta. Un món on la mobilitat de la població i la transmissió d'informació i coneixements creix exponencialment i, en conseqüència, facilita el contacte de cultures, llengües i civilitzacions, generant noves oportunitats i també riscos.

Catalunya no és aliena a tots aquests canvis. L'arribada de nous i noves catalanes i l'increment dels catalans i catalanes residents a l'exterior representen un repte pel Govern de la Generalitat que ha de ser aprofitat per reflexionar sobre el paper de Catalunya al món. El nou context internacional té conseqüències directes sobre les polítiques públiques i el Govern no pot quedar al marge de tot allò que succeeix més enllà de les nostres fronteres.

La política internacional, i encara més clarament la política europea, ja no es poden considerar com àmbits de govern allunyats del dia a dia de la gent i, per tant, l'actuació del nostre govern en aquests camps ha de complir la missió de treballar al servei dels ciutadans i les ciutadanes del nostre país.

Amb un dret internacional en el qual els estats continuen sent l'actor principal, aconseguir la plena sobirania de Catalunya és la millor manera de poder participar plenament en la governabilitat mundial.

Les relacions internacionals han de dotar Catalunya de personalitat pròpia al món. Cal internacionalitzar Catalunya, i projectar-ne la seva dimensió integradora, solidària, responsable, emprenedora i compromesa amb el govern mundial. L'establiment d'acords amb tercers estats, ens subestats i organitzacions internacionals ha de ser també la via per exportar la vocació internacional del nostre país i per assolir un major prestigi i reconeixement del fet nacional català.

D'altra banda, el model actual de globalització ha comportat els darrers anys un eixamplament de les desigualtats, un increment de la violència i dels conflictes armats

al sud i un agreujament de les condicions socials en molts països de la perifèria, que han afectat directament la seva població civil i molt especialment a les dones i els i les menors.

Segons el paradigma neoliberal, el desenvolupament dels països del sud es basa en el lliure comerç i la inversió privada. La cooperació al desenvolupament es limita a funcions assistencials, complementàries i compensadores, és a dir, la cooperació és només un element corrector per atenuar les pitjors conseqüències i que actua com a mecanisme de contenció social. Segons el mateix model, en la resolució de conflictes armats, el protagonisme l'assumeixen els exèrcits i continua proliferant un model militaritzat d'operacions d'ajuda humanitària.

El repte de la comunitat internacional per al desenvolupament consisteix a superar aquest model de cooperació i recuperar la promoció de les polítiques públiques i les regles col·lectives i de reciprocitat entre les persones, la preeminència del concepte de seguretat humana en els processos de pau i una acció humanitària independent, neutral i imparcial. Catalunya és un país compromès amb la solidaritat internacional i la cooperació per al desenvolupament i per això ha de participar activament i decididament en la construcció d'un ordre internacional més just i solidari, la redistribució equitativa de la riquesa, el respecte dels drets humans i col·lectius, els valors democràtics i la cultura de la pau.

El projecte de construcció europea és un dels principals processos en aquest nou context mundial en el qual Catalunya es troba immersa. La Unió Europea incideix en bona part en les polítiques que afecten el dia a dia dels ciutadans. No obstant això, encara predomina la concepció que les relacions amb la Unió Europea són política internacional, de manera que tradicionalment, aquesta àrea ha quedat relegada a un segon terme per l'executiu català, en part, per causa de les dificultats per exercir el paper que ens correspon com a país en el procés de presa de decisions.

D'altra banda, la consolidació de l'Europa dels estats planteja nombrosos problemes d'eficiència però també de legitimitat democràtica de tot el sistema comunitari. En estats descentralitzats, com Espanya, això ha comportat una tendència a la recuperació de competències per part dels governs centrals. En aquest context, el projecte de l'Europa de les Regions s'ha demostrat inútil per vehicular la participació i el reconeixement d'una nació com Catalunya que no podrà participar plenament en les decisions de la Unió Europea fins que no esdevingui un Estat membre de ple dret.

El Govern Catalanista i d'Esquerres ha heretat una política exterior sense lideratge ni planificació, dispersa entre diversos departaments, poc ambiciosa pel que fa als

objectius polítics i molt centrada en el protagonisme del President en els seus viatges oficials però amb poca continuïtat després de la fotografia de rigor.

Així mateix, en matèria de cooperació al desenvolupament i foment de la pau, el govern de CIU va renunciar a planificar la seva cooperació i es va limitar a repartir part dels seus recursos entre les ONG.

Durant la darrera legislatura, en la qual ha governat ERC, s'ha treballat per posar ordre a la política exterior del Govern. Per primer cop, s'ha iniciat una política de cooperació transfronterera de proximitat amb la Catalunya Nord amb l'objectiu d'establir ponts permanents de comunicació i intercanvi social, cultural i econòmic. Sota l'impuls de la Casa de la Generalitat a Perpinyà s'ha signat un Acord Marc de Cooperació Transfronterera que reconeix la identitat compartida de l'Espai Transfronterer i que obre una etapa de col·laboració per resoldre conjuntament els inconvenients de la frontera sobre la vida quotidiana dels ciutadans i ciutadanes, per promoure els intercanvis econòmics i culturals i per coordinar les iniciatives locals de cooperació actualment en marxa.

S'ha bastit un nou model de Comunitats Catalanes a l'Exterior adaptat als nous catalans residents a l'exterior, s'ha ampliat el catàleg de serveis, s'ha incrementat un 150% el pressupost i s'ha impulsat la creació de nous casals.

S'han posat les bases per convertir l'Euroregió Pirineus-Mediterrània en un pol de desenvolupament econòmic i de coneixement i s'ha constituït el Consorci de la Comunitat de Treball dels Pirineus per tal de dotar aquest organisme d'autonomia de gestió.

Amb l'objectiu de promoure la cultura de la pau, els drets humans, la democràcia i el bon govern, la Generalitat de Catalunya va enviar missions internacionals d'observació electoral a Palestina i una delegació del govern i del Parlament al referèndum de l'autodeterminació de Montenegro.

En matèria de Cooperació al desenvolupament, foment de la pau i acció humanitària, ERC es va presentar a les eleccions del 2003 amb una proposta pensada per iniciar el desplegament del nou Pla director de cooperació. Amb la creació de la Secretaria de Cooperació Exterior i la posada en marxa de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), la Generalitat de Catalunya ha esdevingut l'organisme públic de referència de la cooperació catalana.

S'ha estructurat i organitzat l'ACCD, i també s'ha aprovat un nou organigrama tot creant noves àrees i ampliant-ne els recursos humans. S'han confeccionat, debatut i aprovat tres Plans anuals de cooperació i s'ha revisat el Pla director 2003-2006 incorporant noves prioritats sectorials en construcció de pau i equitat de gènere i revisant l'escenari econòmic a l'alça. Així mateix, s'ha creat el Comitè Català d'Ajut Humanitari i d'Emergència i s'ha actuat en les crisis humanitàries dels darrers anys. També s'ha constituït el Consell Català de Foment de la Pau que ha dictaminat favorablement l'avantprojecte de Llei de l'ICIP i s'ha creat l'àrea de construcció de pau i acció humanitària en el si de l'ACCD.

S'ha concentrat més geogràficament la cooperació catalana. S'ha iniciat la cooperació directa bilateral a Moçambic en l'àmbit de la gestió de la salut, a l'Equador en educació intercultural bilingüe i participació, al Marroc en protecció dels menors no acompanyats i gestió de la salut, i a Bolívia en governabilitat local, a Palestina en urbanisme. S'ha signat un acord amb el Front Polisario per enfortir l'educació als camps de refugiats sahrauís i aportar ajuda humanitària.

Els ajuts a les ONG han crescut un 70% de mitjana entre 2004 i 2006, a través de convocatòries públiques anuals amb concurrència, passant de 2 a 8 convocatòries. Hem augmentat els ajuts a d'altres actors com les universitats, les associacions empresarials, les associacions de dones, les associacions juvenils i els sindicats i les organitzacions professionals agràries. Hem augmentat la col·laboració econòmica i política amb les ONGs que treballen en l'àmbit de la cooperació, la pau i els drets humans. S'ha posat en marxa el Registre de les ONGs catalanes. Hem augmentat el diàleg i la col·laboració amb els ens locals catalans en matèria de cooperació al desenvolupament, codesenvolupament i acció humanitària. S'ha signat un conveni marc amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament amb qui s'ha col·laborat econòmicament i políticament. I els fons destinats a la cooperació al desenvolupament han estat duplicats amb ERC al govern.

En la línia de promoure la col·laboració amb organismes multilaterals, hem fet que Catalunya sigui el primer govern no estatal a signar un acord estratègic amb la Campanya del Mil·lenni de l'ONU, i amb altres organismes i agències del sistema de Nacions Unides com el Programa per al Desenvolupament (PNUD), el Fons de Població (UNFPA), el Fons de Desenvolupament per a la Dona (UNIFEM) i l'Agència per als Refugiats (ACNUR), entre d'altres. Així mateix, hem iniciat el suport a xarxes internacionals com Via Campesina, moviments socials com el Fòrum Social Mundial i nous instruments de cooperació mixtos com el Fons Global contra la SIDA, la malària i la tuberculosi.

ACCIÓ EXTERIOR DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Estructurar l'organització de l'acció exterior de la Generalitat

Dotar la Generalitat d'una diplomàcia real pròpia que treballi per al reconeixement internacional de la nació catalana, la construcció d'una Europa forta i unida en la diversitat i l'assoliment d'un món més just i solidari.

Potenciar, unificar i cohesionar l'acció de govern en matèria de política exterior. Catalunya necessita una estructura política i administrativa compacta i eficient que planifiqui, dirigeixi i gestioni la política exterior i de cooperació catalana de manera coherent i coordinada. Calen establir els mecanismes adients per tal d'impulsar i coordinar tota l'acció exterior del govern amb l'objectiu que respongui a unes directrius úniques.

Modernitzar i prestigiar l'administració exterior de Catalunya. Calen enfortir i modernitzar les estructures del govern que treballen en l'àmbit d'exteriors amb visió nacional. Cal obrir representacions de la Generalitat als cinc continents i integrar en el Govern les estructures paragovernamentals existents.

Desplegar els instruments legislatius, de planificació estratègica i de coordinació amb una visió nacional. Les grans línies de la política exterior i de cooperació de Catalunya no poden dependre del color polític del Govern de torn. Cal bastir una política exterior de país, ambiciosa i consensuada amb les diverses forces polítiques i la societat civil que superi les confrontacions partidistes.

La política internacional s'ha de dissenyar com una política propera i al servei del ciutadà. Cada cop més la política interna està més vinculada a la política exterior i la gestió dels diferents àmbits de govern no pot obviar la dimensió europea i internacional.

Propostes

- Crearem un Departament d'Afers Exteriors i Cooperació, que planifiqui, coordini i executi la política europea, les relacions internacionals i la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat.

- Crearem un cos català de funcionaris i funcionàries d'exteriors.

- Augmentarem la presència directa de Catalunya amb l'obertura de noves Delegacions i Oficines de la Generalitat a l'exterior.

- Impulsarem l'adopció d'un pla estratègic quadriennal de política exterior que haurà de ser aprovat pel Parlament, amb la participació de tots els actors rellevants, i desenvolupat per successius plans anuals aprovats pel Govern.

- Actualitzarem i desplegarem la legislació en matèria d'affers exteriors i cooperació.

UNIÓ EUROPEA

La política europea, àrea prioritària del debat polític català

Catalunya no es pot mantenir al marge de les decisions que es prenen des de Brussel·les i que afecten directament les competències de la Generalitat i la vida quotidiana dels ciutadans i les ciutadanes. Per això, la política europea ha de ser entesa com un element més de la política catalana. Només així es podrà fer efectiva la participació activa i compromesa de les institucions catalanes en les decisions d'àmbit europeu.

Paral·lelament, s'han de millorar els instruments de participació de Catalunya en el procés de presa de decisions a àmbit comunitari, per tal d'esdevenir un actor amb veu pròpia a la Unió Europea. Això implica tant els mecanismes de participació directa de Catalunya a les institucions europees com la reforma de la legislació de l'Estat espanyol i dels mecanismes de relació entre Generalitat i govern central en els afers europeus per tal de canviar la lògica de monopoli que s'ha atorgat el govern central en aquesta matèria.

Treballar per assolir un model d'Unió Europea més forta, més social, democràtica i oberta al món. Catalunya té capacitat per incidir en la construcció d'una Europa que contribueixi al progrés i a l'obertura al món de la societat catalana. ERC defensa un model d'Europa social per contribuir a una societat més justa; una UE federal i respectuosa amb la diversitat per a un procés europeu més democràtic i transparent; i una UE que contribueixi a la construcció del govern mundial per gestionar millor els reptes internacionals dels nostres temps.

Cal potenciar la política de cooperació transfronterera i interregional com a mitjà per superar les disparitats socials, econòmiques i culturals derivades de l'existència d'una frontera. Cal dissenyar i implementar una política de cooperació transfronterera de proximitat com a mecanisme per eliminar les conseqüències negatives del fet fronterer i per enfortir els llaços socials, econòmics, culturals i lingüístics entre la Catalunya Nord i la Catalunya sud. Al mateix temps, cal treballar per redefinir el projecte de l'Euroregió amb l'objectiu d'explotar al màxim el seu potencial com a espai de cooperació.

Propostes

La política europea de Catalunya

- Situem el model social europeu com a pedra angular del desenvolupament de l'economia i de la societat europea en el marc de la nostra política exterior.

- Catalunya ha de participar activament en el procés de reformes institucionals de la Unió Europea per evitar una major intergovernamentalització de la Unió, és en aquest sentit que millorarem la transparència i la legitimitat democràtica del procés de presa de decisions.

- Defensarem el respecte a la diversitat com a pilar del sistema de govern de la Unió Europea. Reivindicarem la plena oficialització de la llengua catalana a les institucions comunitàries; protegirem la diversitat lingüística promovent la millora del tractament de les llengües no estatals; garantirem el respecte a les minories nacionals, culturals i lingüístiques en els països candidats a l'adhesió de la Unió i, treballarem pel reconeixement de la possibilitat d'ampliació interna.

- Donarem suport a les accions perquè la UE tingui un paper més actiu a escala internacional, fent especial atenció al desenvolupament de la Política Europea de Veïnatge i a la seva dimensió Mediterrània, la prevenció de conflictes i gestió de crisis i l'establiment d'una política exterior energètica.

- Intensificarem els esforços per a una política de Justícia i Afers d'Interior comú, tenint en compte l'equilibri entre la seguretat i les llibertats individuals i amb una major implicació del Parlament Europeu i dels Parlaments nacionals en aquest àmbit.

Participació de Catalunya en les institucions europees

- Reforçarem la dimensió europea de la política catalana. Catalunya no serà influent a la Unió Europea si no es dediquen més recursos humans i compromís polític per participar-hi. Cal fer un seguiment de les polítiques europees des de tots els Departaments del Govern. També reforçarem el rol del Parlament de Catalunya en la política europea i fomentarem la implicació de tots els ciutadans en el debat polític europeu.

- Seguirem treballant per trobar mecanismes de participació directa de Catalunya en les institucions europees.

- Desenvoluparem les vies de participació de Catalunya a la UE a través de l'Estat espanyol previstes a l'Estatut i seguirem insistint en la reforma de la legislació interna de l'Estat espanyol en aquells aspectes retallats de l'Estatut del 30 de setembre.

- Promourem la participació del Parlament en les decisions de les Corts Generals sobre afers europeus que afectin les competències de la Generalitat.

- Catalunya ha de ser una circumscripció electoral en totes les eleccions i consultes d'àmbit europeu, tal com estableix l'Estatut del 30 de setembre.

- Garantirem la participació de representants de la Generalitat a les delegacions espanyoles que participin en els processos de revisió i negociació dels tractats originaris i en l'adopció de tractats que afectin les competències de la Generalitat.

- Vetllarem pel compliment dels procediments per controlar la subsidiarietat i la proporcionalitat de les propostes legislatives europees.

- Promourem la possibilitat que Catalunya accedeixi al Tribunal de Justícia Europeu a través del Comitè de les Regions, tal com proposava l'Estatut del 30 de setembre.

- Farem operativa la conferència periòdica sobre afers europeus integrada pel Ministre d'Afers Exteriors del Govern central i els Consellers en la matèria de les diverses Comunitats Autònomes, per vehicular tota la informació sobre les decisions a escala europea i adoptar si s'escau els acords apropiats.

Política de Cooperació Transfronterera

- Constituïrem un Eurodistricte com a organisme de cooperació transfronterera de proximitat que agrupi totes les comarques de la Catalunya Septentrional situades a banda i banda de la frontera hispanofrancesa. Dotarem l'Espai Transfronterer Català d'una estructura politicoadministrativa comuna amb personalitat jurídica pròpia, autonomia financera i capacitat per dissenyar i implementar polítiques i projectes propis, que pugui gestionar serveis mancomunats, assumir la construcció d'obres o infraestructures, que pugui sol·licitar i gestionar fons europeus i tingui capacitat per buscar altres fórmules de finançament, etc.

- Des de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània treballarem per integrar i cohesionar un espai amb uns importants lligams econòmics, culturals i històrics. Per això, a banda de la funció de lobby davant dels governs de Madrid i París, fomentarem els intercanvis comercials, educatius i tecnològics. Paral·lelament, potenciarem els llaços històrics i culturals comuns amb Occitània, reforçant la cooperació cultural entre l'Aran i la resta de territoris de parla occitana.

- Donarem suport a la Comunitat de Treball dels Pirineus per tal que aprofiti el potencial del consorci recentment creat per tal d'assegurar el desenvolupament de les comarques pirinenques.

RELACIONS INTERNACIONALS

Per unes relacions internacionals ambicioses, sòlides i responsables

Volem dissenyar una política de relacions internacionals amb la clara voluntat de presentar Catalunya com un actor amb voluntat de contribuir en primera persona i de manera constructiva al govern global. Cal que la construcció d'una reputació d'actor responsable obri la porta a una millor predisposició de la comunitat internacional davant del cas català.

Hem de fer un pas més enllà en la filosofia de les relacions internacionals de Catalunya i avançar pel camí de la protodiplomàcia, filosofia que inspira les actuacions exteriors d'un ens subestatal estratègicament compromès a assolir la plena sobirania.

Esbrinar i explotar totes les vies de participació per Catalunya en les diferents organitzacions internacionals. Ha d'esdevenir un objectiu prioritari de l'acció exterior catalana.

Propostes

Relacions multilaterals

- Continuarem reforçant la presència del Govern de Catalunya en aquells organismes internacionals responsables de la lluita contra la pobresa i a favor de la pau.

- Establirem acords amb tercers estats, ens subestats i organitzacions internacionals per exportar la vocació internacional del nostre país i per assolir, al mateix temps, un major prestigi i reconeixement del fet nacional català.

- Donarem continuïtat a les polítiques que faciliten la presència dels i les professionals i estudiants catalans i catalanes en organitzacions internacionals com ara les Nacions Unides o la Unió Europea, com a mecanisme de projecció exterior.

- Promourem la participació de Catalunya en aquelles organitzacions internacionals que puguin contribuir a assolir les prioritats del govern en els àmbits de la seva competència, com ara de l'economia, el turisme, les polítiques de dones, el medi ambient, l'educació, la cultura, la llengua o els drets humans.

- Constituïrem una Comissió Catalana de Cooperació amb la UNESCO que reuneixi les principals personalitats i actors del món educatiu, universitari, científic i cultural de Catalunya per tal que esdevingui el principal interlocutor i dinamitzador de les relacions entre Catalunya i la UNESCO, complint les mateixes funcions que qualsevol altra comissió de cooperació amb la UNESCO.

- Aconseguirem que Catalunya esdevingui estat membre associat de la UNESCO, en virtut de l'article II.3 de la Constitució de la UNESCO i de l'article 198 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Mediterrània

- Continuarem pressionant per una major implicació del conjunt de la Unió Europea a la Mediterrània a través del Procés Euromediterrani i de la més recent Política Europea de Veïnatge, a més de participar-hi activament.

- Millorarem el diàleg bilateral amb països del Magrib, amb els quals, per raons d'unes estretes relacions humanes i comercials, ja que cal mantenir una comunicació fluïda. En especial, enfortirem la col·laboració en els àmbits de l'educació, la cultura i les migracions.

- Promourem la presència de les empreses catalanes als països mediterranis. A tal fi, cal promoure nous instruments financers per fomentar la inversió i el comerç de les empreses catalanes als països del sud de la Mediterrània, com ara la provisió de microcrèdits, majors ajuts per a l'exploració comercial o el foment de contactes entre les cambres de comerç.

- Promourem la presència de les institucions catalanes en els projectes de cooperació desenvolupats en el marc de la Política Europea de Veïnatge.

- Fomentarem una major implicació dels ens regionals i locals en el marc del Partenariat Euromediterrani. En aquest sentit, impulsarem el principi de subsidiarietat a l'hora de destinar i vehicular les dotacions financeres del Partenariat.

- Donarem suport a les accions de la comunitat internacional per a la solució dels conflictes que encara romanen oberts a la Mediterrània, principalment el conflicte araboisraelià i el del Sàhara occidental. Així mateix, continuarem amb els esforços ja iniciats per a la cooperació al desenvolupament i l'assistència humanitària a les regions en conflicte.

Amèrica Llatina

- Considerarem l'Amèrica Llatina com un espai prioritari de les relacions internacionals de Catalunya.

- Establirem relacions de col·laboració i apropament amb els països de renda mitjana de la regió, en especial els que formen part del Mercosur i Mèxic. Gràcies a les responsabilitats en política exterior que ERC ha assumit en el si del Govern, s'ha constatat la possibilitat real de signar acords marc de cooperació (un instrument fins

ara exclusiu de les relacions entre Estats). Amb aquests acords ordenarem i impulsarem les relacions de tot tipus (polítiques, comercials, culturals, científiques...) que Catalunya ja manté amb aquests països.

- Mantindrem un contacte polític directe amb els països prioritaris de la cooperació catalana. La política exterior de la Generalitat ha de complementar la política de cooperació al desenvolupament amb relacions polítiques al màxim nivell.

- Dotarem l'acció exterior catalana d'un rol mitjancer entre l'Amèrica Llatina i la Unió Europea. Catalunya ha de col·laborar en la millora de les relacions entre la Unió i l'Amèrica Llatina i esdevenir un actor rellevant en el necessari apropament entre totes dues realitats polítiques.

- Augmentarem i mantindrem el contacte i suport a les comunitats catalanes, tradicionalment actives i influents a molts països del Con Sud d'Amèrica i de l'Amèrica Central, Mèxic i el Carib. S'ha d'enfortir i projectar la identitat catalana com una comunitat nacional i cultural més de l'Amèrica Llatina. L'adhesió del Principat d'Andorra a les Cimeres Iberoamericanes facilita aquesta tasca i cal treballar per trobar vies de col·laboració amb aquest Estat en les seves relacions amb Amèrica Llatina.

Àsia i Pacífic

- Incrementarem la presència institucional del Govern de la Generalitat a l'Àsia Pacífic, a través de relacions tant en àmbit bilateral com multilateral.

- Farem present la marca Catalunya a la zona de l'Àsia per tal de reforçar la identitat del país i promourem totes les accions que des de la societat catalana puguin projectar en positiu la identitat i la imatge pròpia del país. La marca Catalunya ha de ser una eina útil per a l'expansió comercial catalana a la regió.

- Incorporarem la defensa dels drets humans i dels drets dels pobles en les relacions amb els Estats de la zona.

- Impulsarem la cooperació en matèria educativa i cultural per tal de fomentar l'intercanvi entre les institucions acadèmiques catalanes i les asiàtiques.

POLÍTICA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT, PAU I SOLIDARITAT INTERNACIONAL

La cooperació catalana, un model solidari a seguir

Bastir una veritable política pública de cooperació al desenvolupament, foment de la pau i drets humans amb la participació activa de tots els agents de la cooperació catalana en el seu disseny, implementació i avaluació, de manera concertada.

Comprometre's amb els processos de transformació de les estructures polítiques, econòmiques, socials i culturals que generen pobresa, violència i exclusió sobre els pobles i les persones, prioritzant l'enfortiment dels sistemes democràtics, l'equitat entre dones i homes, i el suport als col·lectius nacionals, culturals i lingüístics amenaçats.

Impulsar un model propi de cooperació al desenvolupament amb valor afegit, caracteritzat per la qualitat més que per la quantitat, i potenciar les capacitats del sud: la participació, l'apropiació i el lideratge dels que han de protagonitzar el desenvolupament dels seus propis països. En aquests àmbits, és essencial reconèixer i donar suport a la pràctica política realitzada per les dones i fer permeable l'Administració a les propostes de participació política promogudes pel moviment associatiu de dones.

Establir els mecanismes pertinents per assegurar la preeminència de les entitats, associacions i ONG catalanes que treballen en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, el foment de la pau i els drets humans a l'hora de concertar i finançar les seves accions mitjançant convocatòries públiques amb concurrència i transparència. Cal fer especial esment als projectes que sorgeixen del moviment associatiu de dones als quals se'ls hi ha de donar visibilitat social i política, a més de dotar-los dels recursos necessaris.

Fomentar l'educació i la sensibilització de la població per provocar els canvis polítics necessaris al Nord i al Sud i garantir el comportament responsable de l'administració pública en aquest àmbit.

Augmentar de manera sostinguda el finançament del desenvolupament, el foment de la pau i l'acció humanitària amb l'objectiu d'assolir el 2010 el percentatge del 0,7% sobre

el PIB català que li correspon a la Generalitat de Catalunya en funció del seu pes en la despesa pública.

Facilitar processos de negociació i de pau en situacions de conflicte armat al món i promoure i garantir els drets humans, en especial els drets col·lectius i els drets humans en context de conflicte i postconflicte.

Desplegar una política d'acció humanitària i d'emergència pròpia i actuar tant en catàstrofes derivades de fenòmens naturals o humans com en l'enquistament de les emergències complexes, disposant dels mitjans suficients per actuar.

Propostes

Cooperació al desenvolupament

- Crearem una Secretaria de Cooperació al Desenvolupament, Pau i Drets Humans (SCDPDH) que tingui les funcions de direcció, planificació i coordinació de les polítiques de cooperació al desenvolupament, foment de la pau i els drets humans i acció humanitària, a la que estigui adscrita l'ACCD.

- Obrirem oficines tècniques de Cooperació Catalana a diferents ciutats de països amb els quals establim cooperació al desenvolupament i foment de la pau.

- Reformarem la Llei de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) per agilitzar-ne els procediments i el funcionament.

- Aprovarem el Pla director de cooperació al desenvolupament 2007-2010 de manera consensuada amb els diferents actors i agents de la cooperació catalana.

Finançament i distribució dels recursos

- El 0'7 del PIB de Catalunya per a cooperació al desenvolupament ha de ser una realitat el 2010, amb l'horitzó d'assolir el 1% del PIB de Catalunya a mig termini.

- Canalitzarem les subvencions adreçades als diferents actors de la cooperació catalana a través de convocatòries públiques amb concurrència i transparència.

Avaluació i transparència

- Aprovarem un pla estratègic d'avaluació de la cooperació catalana que valori de manera sistemàtica i objectiva el funcionament de les actuacions realitzades i que determini la pertinència i l'assoliment dels objectius, així com l'eficiència, l'eficàcia i l'impacte i la sostenibilitat del desenvolupament. Planificarem i executarem avaluacions anuals i donarem a conèixer els resultats assolits

Cooperació Bilateral Directa i Concertada

- Augmentarem la cooperació bilateral d'iniciativa directa i concertada amb d'altres agents i la concentrarem en els països prioritaris i preferents del Pla director. Elaborarem un pla d'acció d'alineament i harmonització per aplicar els nous enfocaments i instruments relacionats amb la qualitat de l'ajut a la cooperació catalana.

La perspectiva de les dones

- Elaborarem un pla estratègic amb perspectiva de gènere de la cooperació catalana i dotarem l'ACCD d'un equip tècnic específic d'equitat de gènere.
- Inclourem la perspectiva de les dones com un principi transversal i l'apoderament de les dones com una àrea de treball prioritària de la cooperació catalana.

Codesenvolupament

- Elaborarem un pla estratègic de codesenvolupament amb la participació dels col·lectius immigrants residents a Catalunya i de la resta d'actors de cooperació. sense deixar de banda el paper i l'experiència de les dones migrades en els projectes de codesenvolupament.

- Formarem els diferents agents de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i de solidaritat internacional perquè apliquin la perspectiva de gènere en la planificació i disseny dels projectes

Educació en el desenvolupament i sensibilització

- Implementarem projectes d'educació per al desenvolupament i cultura de pau i de formació del professorat en els centres implicant la comunitat educativa, les ONG i el departament d'educació.
- Col·laborarem amb els diferents actors de l'educació no formal (educació en el lleure) i de l'educació informal (mitjans de comunicació) en l'elaboració de campanyes d'informació i sensibilització per fomentar el compromís amb la solidaritat, el desenvolupament i la cultura de la pau.
- Activarem campanyes pròpies de la Generalitat entorn dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

Comerç just, consum responsable i finançament ètic

- Introduïrem criteris ètics, d'equitat de gènere, socials i medioambientals als plecs de condicions de compra de béns i serveis de la Generalitat de Catalunya i adherirem la Generalitat a la Xarxa de Compra Pública Ètica mitjançant acord de govern.
- Impulsarem accions per millorar la producció, la comercialització i l'accés als productes de comerç just al Nord i al Sud i ampliar l'oferta de productes, la distribució i els punts de venda de comerç just.
- Introduïrem de manera progressiva productes de comerç just en tots els edificis i dependències dels departaments de la Generalitat i organismes autònoms d'aquesta.
- Impulsarem la creació de xarxes i sistemes de finançament local en els països d'origen i establirem acords amb les organitzacions promotores del finançament ètic i solidari a Catalunya. Fomentarem els instruments de Banca Ètica i estudiarem la possibilitat d'utilitzar-los a l'ACCD i en la seva relació amb els diversos agents de la cooperació catalana.

Ens locals i supralocals

- Impulsarem convocatòries públiques de cooperació municipal adreçades als ajuntaments i treballarem amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament per millorar l'eficàcia i la coherència d'ambdues institucions.

Les ONG i les Federacions i Coordinadores territorials d'ONG

- Avançarem en l'especialització de convocatòries públiques amb concurrència i transparència i activarem mecanismes pluriennals a les convocatòries de projectes.

- Planificarem i acordarem conjuntament el disseny de les convocatòries públiques d'ajuts a ONG amb les Federacions i coordinadores territorials d'ONG.

Els altres agents catalans de cooperació al desenvolupament

- Generalitzarem les convocatòries públiques amb concurrència i transparència, tot adaptant-les a les necessitats i característiques de cada actor.

- Aprovarem el pla estratègic de cooperació al desenvolupament universitari amb el Departament d'Universitats i amb les Universitats Catalanes i el desplegarem el 2007.

- Estudiarem vies de col·laboració amb els col·legis professionals per executar accions de cooperació al desenvolupament adaptades a les seves potencialitats.

- Col·laborarem amb els sindicats i les empreses en la millora de l'activitat productiva i comercial, la defensa dels drets humans laborals, la promoció del diàleg social i la participació com elements de bon govern als països del sud.

Els organismes multilaterals de referència

- Esmerçarem un percentatge no inferior al 15% dels recursos de l'ACCD al treball conjunt amb els organismes multilaterals de referència, en especial amb agències i organismes de Nacions Unides.

Les campanyes internacionals i les xarxes de moviments socials del sud i del nord

- Mantindrem la col·laboració amb la Campanya a favor d'una reforma profunda del sistema de les Institucions Internacionals, el Fòrum Social Mundial (FSM) de Porto Alegre, la Via Campesina, el Moviment de Treballadors rurals Sense Terra (MST) i l'International Peace Bureau (IPB).

- Iniciarem col·laboracions amb la Xarxa Internacional d'Acció Contra les Armes Lleugeres (IANSA), la Marxa Mundial de Dones i diferents xarxes que treballen per l'eradicació del deute extern com Jubileu Sud, EURODAD i el Comitè per l'Anul·lació del Deute del Tercer Món (CADTM).

- Els convenis i els projectes de cooperació directa amb els països del sud hauran de tenir en compte la promoció de l'equitat real entre dones i homes.

Foment de la Pau

- Aprovarem l'avantprojecte de Llei de creació de l'Institut Català Internacional de la Pau (ICIP) i el posarem en marxa durant el 2007.

- Impulsarem l'activitat del Consell Català de Foment de la Pau, dinamitzarem les seves comissions de treball i establirem nous mecanismes de participació en les polítiques públiques de foment de la pau al món.

- Bastirem una política pública de foment de la pau coordinada i coherent amb la política de cooperació al desenvolupament, i potenciarem la construcció de pau com un objectiu estratègic prioritari de la cooperació catalana.

- Augmentarem els recursos destinats al foment de la pau. Estudiarem la viabilitat d'esmerçar un percentatge per al foment de la pau complementari al de cooperació per al desenvolupament.

Drets Humans

- Avaluarem globalment i qualitativament la integració dels drets humans en i les actuacions de cooperació al desenvolupament endegades per la Generalitat de Catalunya i elaborarem un Pla d'acció en aquest àmbit.

- Estudiarem possibilitats d'acord amb l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Affers Exteriors i Cooperació en relació a l'acollida temporal de persones refugiades defensores dels drets humans.

Acció Humanitària i ajut d'emergència

- Aprovarem un Pla sectorial d'acció humanitària que concebi i implementi una política integral.

- Proveirem l'ACCD dels equipaments i la logística necessària per poder donar resposta directa des del Govern de Catalunya a les emergències humanitàries en països empobrits o en conflicte violent, mitjançant acords de col·laboració amb diferents ONG i organismes públics.

- Col·laborarem amb les agències multilaterals de Nacions Unides especialitzades en acció humanitària com ACNUR, UNICEF i el PMA, i establirem protocols de col·laboració amb ECHO i OCHA.

- Prioritzarem les crisis humanitàries de llarga durada.

- Activarem una convocatòria oberta i permanent d'ajuda d'emergència en el marc del CCAHE.

- Crearem un fons permanent d'emergència amb caràcter acumulatiu vinculat al CCAHE.

CATALANS I CATALANES DE L'EXTERIOR

Els casals catalans, els ambaixadors de Catalunya al món

Ampliar el nombre de Comunitats Catalanes a l'Exterior (CCE) especialment en aquelles àrees geogràfiques estratègiques on cal presència catalana. S'ha de reforçar la societat civil catalana allà on és present i cal enfortir-ne la participació en la societat dels països d'acollida.

Completar el sistema de xarxes continentals de Comunitats Catalanes a l'Exterior. Manca completar l'esforç del darrer mandat, en el qual s'han creat les xarxes d'Amèrica del Nord i Amèrica Central-Mèxic-el Carib, amb la creació de la darrera xarxa: la xarxa d'Àsia-Pacífic.

Enfortir els lligams dels casals catalans amb Catalunya, la prestació de més serveis i millors, l'aprofitament de les TIC i el rejuveniment de les CCE.

Continuar amb la política de renovació i rejuveniment de les Comunitats Catalanes a l'Exterior. En línia amb la feina feta en el darrer mandat, cal treballar per il·lusionar els casals, rejuvenir-los, encoratjar la creació de nous centres i potenciar la participació dels segments més joves i dinàmics de les Comunitats Catalanes a l'Exterior.

La Generalitat ha de garantir la bona integració dels catalans i de les catalanes en els països d'acollida corresponents. Cal que la gent catalana de l'exterior pugui votar els seus representants al Parlament.

Continuar enfortint els llaços amb els catalans i les catalanes de l'exterior perquè esdevinguin ambaixadors i/o ambaixadores de Catalunya. Cal que les Comunitats Catalanes de l'Exterior col·laborin estretament amb l'estructura organitzativa de l'acció exterior del Govern de la Generalitat perquè esdevinguin actors rellevants de les diferents polítiques de govern en l'àmbit internacional.

Propostes

- Potenciarem el Consell de les Comunitats Catalanes incrementant les seves funcions i creant un grup de treball format per membres del Consell pel seguiment dels acords que en el seu si s'estableixin.

- Establirem polítiques adreçades als i a les joves de l'exterior perquè renovin el compromís amb les seves arrels i garanteixin el futur de les Comunitats Catalanes al Món. Els donarem les eines necessàries perquè puguin donar més dinamisme a la tasca dels Casals, incorporant-los a òrgans de participació i assessorament, com el Consell de les Comunitats Catalanes de l'exterior.

- Elaborarem i aplicarem polítiques de gestió cultural directa en coordinació amb els diferents òrgans i institucions competents en cada àmbit de difusió exterior, i amb la col·laboració de les comunitats catalanes.

- Impulsarem la implantació de la signatura electrònica dins el marc de potenciació de les noves tecnologies.

- Incrementarem el pressupost de la partida destinada a CCE per tal que les comunitats catalanes puguin gestionar millor les activitats culturals pròpies i es pugui fer una gestió cultural directe eficient.

- Impulsarem la creació de la xarxa de Comunitats Catalanes de l'Exterior a l'Àsia-Pacífic.